

Tvang, der ikke kan være ønskelig at paabyrdes nogen. Jeg kan ikke nægte, at jeg deler den Mening, som der er udtalt om § 8, at hvis det forsømmes at indgive Indberetningen i rette Tid, vilde det være for haardt, at Amtet af den Grund skulde udelukkes fra Deelagtiggjørelse i Statens Præmieandeel, hvorimod jeg finder, at en Mulkt vilde være mere passende. Skulde imidlertid den høitærede Indenrigsminister ikke finde en Mulktering hensigtsmæssig, kunde man maaskee bestemme, at den Mand, som da var forsømmelig, skulde fratræde denne sin Virksomhed; jeg troer, at det vilde være tilsvækkeligt for at varetage Statens Interesser, men det vilde være altfor haardt imod det paagjældende Amt alene at undrage dette Statens Bidrag. Hvad nu § 10 angaaer, maa jeg i det Væsentlige finde den hensigtsmæssig, jeg har den Overbeviisning, at naar Amtsraadene paalægges at besørge Indkjøb af Hingste, ville de tilbørlig røgte denne Pligt; jeg kan ikke skjønne, at der af en saadan Myndighed kan for Landet opstaae nogenjomhelst Fare; jeg er overbevist om, at Amtsraadene vilde varetage Districtets Interesser, ligesom jeg heller ikke skjønner, at den Skat, som til denne Foranstaltnings Værfsættelse paalægges, vil blive af stor Betydning. Jeg kan saaledes ikke dele den Frygt, som er udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn's Amts 4de Valgkreds (K. Pedersen). Jeg kan heller ikke dele den Anskuelse, som er bleven gjort gjældende af den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds (A. Sager), der stedse mener, at det er unyttigt at anvende saadanne Summer til Bedste for Landbobefolkningen; jeg har en ham ganske modsat Mening, idet min Erfaring tilfiger mig, at der med den ringe Sum, Staten har ydet, er udrettet ikke saa lidt i landøkonomisk Henseende, og at mangen en velgjørende Virksomhed er bleven sat i Gang ved Regjeringens Foranstaltninger. Hvad der er anvendt til Landvæsenets Fremme, har efter min Formening i Reglen ydet Hjelb for vort Land.

Hvad angaaer det fremhævede Udtryk „constant“ i Motiverne til § 17, da maa jeg holde for, at en Misforstaaelse har indsmuglet sig,

men at det er, at haabe, at der ved Hjælp af Lovforslaget med Tiden vil danne sig en constant Race; jeg skal imidlertid ikke videre bevære dette efter min Formening, uheldige Udtryk.

Paa Sagens nuværende Stadium skal jeg indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg forøvrigt i det Væsentlige kan henholde mig til, hvad der er ytret af de sagkyndige Medlemmer for Viborg 1ste og Thisted Amts 3die og 4de Kredse.

Fallesen: Uagtet jeg mine Herrer, paa ingen Maade hører til de Sagkyndige i den heromtalte Retning, beder jeg Dem dog om Tilladelse til i et Par Ord at fremsætte min Anskuelse om Sagen (Stemmer: Hjætere!) — ja, jeg skal tale saa høit, jeg kan.

Hver Gang der viser sig Trang til en Industrigjenstand, og man vil betale den, kommer den altid tilveie paa Markedet; dette viser sig ikke alene med Hensyn til industrielle Varer i Almindelighed, men ogsaa med Hensyn til Varer, beslagtede med den her omhandlede Art. Jeg haaber, at de ærede Landeieendomsbesiddere her i Thinget vilde indrømme, at vor Dvægbesætning for Tiden er langt bedre, end den var for en 20 à 30 Aar siden; men hvorfor? Fordi man har sølt Trang dertil, fordi man har fundet det fordeeltigt at have en bedre Dvægbesætning, og fordi man har villet betale den; men Forbedringen er ikke skeet derved, at Staten har havt Statsthyr eller Statskøer; vi have ikke havt — jeg veed ikke, hvad jeg skal kalde det, saadant officielt Dvæg; — jeg mener, vi have ikke havt det paa Stald, vi have ikke havt dem opstaldede i store Stæblistementer; nei, at Dvægbesætningen er forbedret, er væsentlig skeet ved Hjælp af den private Industri. Og hvorledes forholder det sig nu med Hesteavlens? Det kan ikke nægtes, at der i visse Retninger ogsaa er Trang til Forbedring; det maa saaledes indrømmes, at Hærens Hestebestand er i en temmelig maadelig Forfatning, at dens Heste ikke kunne præstere, hvad der bør kunne fordres af dem; det er saaledes afgjort, at Artilleriets Bespænding kunde formindskes med et Par Heste pr. Piece, dersom Hestene vare af en saadan Bestaaelse, som de burde være; jeg troer ogsaa, at man kan